

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1947

Vyhlášené: 23.08.1947

Časová verzia predpisu účinná od: 23.08.1947

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

149.

Z á k o n

ze dne 11. července 1947

o národní bezpečnosti.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

ODDÍL 1.

Úvodní ustanovení.

§ 1.

(1) Správním úřadům národní bezpečnosti náleží úkol chránit veřejnou bezpečnost, zejména ústavní zřízení, lidová práva a svobody, zaručené ústavou, jakož i bezpečnost osoby a bezpečnost veřejného i soukromého majetku, a bdít nad veřejným pořádkem a veřejnou mravností, tak aby každý občan mohl žít v klidu a bez obav.

(2) Bližší vymezení úkolů národní bezpečnosti (odstavec 1) stanoví vláda nařízením.

ODDÍL 2.

Správní úřady národní bezpečnosti.

§ 2.

(1) Správními úřady národní bezpečnosti jsou: okresní národní výbory (okresní správní komise, okresní komisaři), místní (ústřední) národní výbory, vykonávající pravomoc okresních národních výborů; zemské národní výbory; pověření vnitřní; ministerstvo vnitřní.

(2) Působnost správních úřadů národní bezpečnosti v jednotlivých jejich stolicích je upravena zvláštními předpisy.

(3) Působnost jiných úřadů a orgánů v oboru národní bezpečnosti (§ 1), stanovená zákonem nebo předpisy vydanými na podkladě zákona, zůstává nedotčena. Zejména zůstává nedotčena působnost místních národních výborů jako orgánů obcí, s omezením plynoucím z ustanovení § 31.

(4) Zvláštními předpisy je stanoveno, jak se správní úřady národní bezpečnosti účastní obrany státu.

§ 3.

(1) Je-li nebezpečí v prodlení a vyžaduje-li veřejný nebo naléhavý soukromý zájem neodkladného rozhodnutí, učiní pod osobní odpovědností onen člen příslušného národního výboru (správní komise), jemuž podle vnitřní organizace náleží obstarávat dané úkoly národní bezpečnosti, v mezích působnosti tohoto národního výboru všechna potřebná opatření, i když by k nim jinak bylo

potřebí usnesení sborového orgánu. Nemůže-li tak učiniti pro překážky faktické nebo právní, náleží učiniti tato opatření předsedovi.

(2) Žádá-li toho povaha věci, může orgán národního výboru (správní komise), jemuž podle vnitřní organizace náleží obstarávat úkoly národní bezpečnosti, pověřiti některého člena nebo přiděleného úředníka, aby jménem příslušného národního výboru pod osobní odpovědností v určité věci rozhodl nebo vykonával určité opakující se úkony nebo provedl nějaký úkol.

(3) Každé opatření podle odstavce 1 buď označeno jako opatření neodkladné a budiž v něm uvedeno, na místě kterého sborového orgánu se vydává. O učiněném neodkladném opatření buď bez prodlení podána zpráva příslušnému sborovému orgánu. Jde-li o opatření, z něhož strana nenabývá práv, pomíjí jeho platnost, nebude-li do 15 dnů tímto orgánem schváleno. O tom je nutno vyzrozuměti ty, jichž se věc týká.

(4) V případech podle odstavce 2 buď příslušnému orgánu bez prodlení podána zpráva o učiněném rozhodnutí nebo opatření.

§ 4.

(1) U správních úřadů národní bezpečnosti sborově organizovaných budtež úkoly národní bezpečnosti obstarávány pod jednotným vedením a řízením.

(2) V obcích (městech), v nichž místní (ústřední) národní výbor vykonává působnost okresního národního výboru, se pro věci národní bezpečnosti zřizují úřadovny národní bezpečnosti příslušných národních výborů. Je-li to účelné pro usnadnění styku s obyvatelstvem, může místní (ústřední) národní výbor takovéto obce (města) zříditi se souhlasem ministerstva vnitra - na Slovensku pověřenectva vnitra - též pobočné úřadovny národní bezpečnosti.

(3) Úřadovnam národní bezpečnosti v takových obcích (městech) přidělí potřebné zaměstnance ministerstvo vnitra - na Slovensku pověřenectvo vnitra - ze stavu zaměstnanců státní služby národní bezpečnosti. Zůstávají i nadále státními zaměstnanci a státní správa hradí též jejich osobní náklady. Ostatním správním úřadům národní bezpečnosti první stolice přidělí potřebné zaměstnance státní služby národní bezpečnosti ministerstvo vnitra po slyšení zemského národního výboru, na Slovensku pověřenectvo vnitra. Ministr vnitra, na Slovensku pověřenec vnitra podle jeho směrnic, stanoví, které orgány rozhodují v osobních věcech zaměstnanců státní služby národní bezpečnosti. Při přemísťování, povyšování a překládání do výslužby těchto zaměstnanců budiž vždy slyšen příslušný zemský národní výbor.

ODDÍL 3.

Sbor národní bezpečnosti.

Zřízení Sboru a jeho organizace.

§ 5.

(1) Zřizuje se Sbor národní bezpečnosti jako výkonný orgán správních úřadů národní bezpečnosti (v dalším „Sbor“). Jeho úkolem je chrániti na celém území Československé republiky v rámci právních předpisů a podle příkazů správních úřadů národní bezpečnosti veřejné zájmy, jež náleží do tohoto oboru (§ 1). K úkolům Sboru náleží tudíž zejména: služba bezpečnostní a pořádková; střežení státních hranic; boj proti zločinnosti; výkonná služba k zajištění Československé republiky před útoky na její svrchovanost, samostatnost, celistvost a demokraticko-republikánskou státní formu, bezpečnost a obranu, dále k zajištění osobní bezpečnosti ústavních činitelů; šetření o trestných činech soudních (úkony přípravného řízení podle trestních řádů).

(2) Zvláštními předpisy je stanoveno, jak se Sbor účastní obrany státu.

(3) Sbor je orgánem státní správy. Náklady spojené s jeho zřízením a udržováním se hradí z prostředků státních.

(4) Předpisů o Sboru podle tohoto zákona se přiměřeně použije tam, kde se v platných předpisech mluví o orgánech, kterým dosud příslušely jeho úkoly (o četnictvu nebo o policejních strážních sborech).

§ 6.

(1) Sbor se tvoří:

1. z přijatých účastníků národního boje za osvobození, zejména těch, kteří byli již dne 5. května 1945 příslušníky bezpečnostní služby (č. 2), jakož i z účastníků národního boje za osvobození nově přijatých;
2. a) z příslušníků bývalého četnictva, bývalého sboru uniformované státní policie, kriminální služby a bývalé obecní výkonné policie;
- b) ze zaměstnanců, kteří byli dne 1. ledna 1947 přiděleni pro vykonávání služby kriminální nebo státněbezpečnostní, pokud nebyli se svým souhlasem této služby zproštěni, nebo pokud nebyli podle platných předpisů propuštěni neb přeloženi do výslužby; 3. z ostatních osob, které byly po dni 5. května 1945 nově přijaty do bezpečnostního sboru.

(2) Sbor „Národní bezpečnost“, vytvořený na Slovensku, stává se součástí Sboru podle odstavce 1.

(3) Zjistí-li se dodatečně, že člen Sboru, který se jím stal podle odstavce 1 nebo 2, není československým státním občanem české, slovenské nebo jiné slovanské národnosti, nebo není státně a národně spolehlivým, nebo není mravně bezúhonným, nemůže být ve Sboru ponechán. Buď s ním naloženo podle příslušných předpisů, ačli podle platných předpisů nedojde k jeho propuštění nebo přeložení do výslužby.

§ 7.

(1) Sbor je vojensky organisován. Jeho členové podléhají vojenským soudům a vojenským trestním zákonům (včetně ustanovení o vojenských zločinech a o vojenských přečinech) a platí pro ně vojenský služební řád. Jejich domovské právo se řídí týmiž předpisy jako domovské právo vojenských osob. Kárné a kázeňské předpisy pro členy Sboru budou vydány zvláštním zákonem. Do vydání uvedeného zákona stanoví je ministr vnitra s přihlédnutím ke kárným a kázeňským předpisům vojenským.

(2) Služební čas strávený ve Sboru se započítává jeho členům do služební povinnosti ve vojsku. Členové Sboru jsou s výhradou ustanovení §§ 13, 14 a 36 po dobu své činné služby zproštěni služby vojenské.

(3) Členové Sboru budou při základním školení ve výcvikových střediscích podrobeni též mravně-politické a osvětové výchově.

§ 8.

(1) Sbor je jednotný a podléhá ve všech svých složkách jednotnému velení.

(2) V čele Sboru stojí hlavní velitel, jemuž přísluší pečovat o udržení vojenského pořádku a kázně a dále o výcvik a vyučování členů Sboru. Hlavní velitel Sboru má svého zástupce. Hlavního

velitele i jeho zástupce jmenuje a odvolává prezident republiky na návrh vlády. Je-li hlavním velitelem Čech, budiž jeho zástupcem Slovák, a naopak.

(3) V obvodu působností zemských národních výborů, na Slovensku pověřenectva vnitra, stojí v čele Sboru zemští velitelé. Zemského velitele jmenuje a odvolává vláda na návrh ministra vnitra po slyšení příslušného zemského národního výboru, na Slovensku po vyjádření pověřence vnitra.

(4) Sbor se skládá:

- a) z pořádkové složky, která je školená a cvičena především pro vykonávání bezpečnostní a pořádkové služby;
- b) z kriminální složky, která je školená a cvičena především pro stíhání trestných činů, které nejsou namířeny proti státu;
- c) ze státněbezpečnostní složky, která je školená a cvičena především pro stíhání trestných činů, namířených proti státu.

Zmenší-li se rozsah úkolů státněbezpečnostní složky, sloučí ji vláda nařízením se složkou kriminální.

(5) Po odborné stránce vykonávání služby je každá složka Sboru k ostatním složkám samostatná.

§ 9.

Ke Sboru se přičleňuje bezpečnostní letectvo. Jeho vnitřní organizace a vztah ke Sboru budou upraveny směrnicemi ministra vnitra v dohodě s ministrem národní obrany.

§ 10.

(1) Ministr vnitra stanoví, a to pokud jde o Slovensko, po vyjádření pověřence vnitra, podrobnosti organizace Sboru, přihlížející k organizaci správních úřadů národní bezpečnosti a k rozdělení Sboru na jednotlivé složky (§ 8, odst. 4); vymezí blíže služební určení jednotlivých složek Sboru podle jejich úkolů a stanoví podmínky pro přeřazování členů Sboru z jedné složky do druhé; podle potřeby zřídí uvnitř složek útvary k plnění zvláštních úkolů (útvary se zvláštním určením); dále určí, jak mají být členové Sboru vycvičeni a vyškoleni k vykonávání služby po odborné stránce a jak se má konati služba. O důležitých otázkách organizace Sboru, pokud mají význam pro obranu státu, a o tom, jak mají být členové Sboru vyzbrojeni a vyzbrojeni a jak mají být vycvičeni k vojenským úkolům, rozhoduje ministr vnitra vždy v dohodě s ministrem národní obrany.

(2) Pro stanovení zásad organizace Sboru (odstavec 1) si ministr vnitra opatří souhlas vlády.

§ 11.

Pro přechodné ubytování členů Sboru v případě jejich soustředění platí předpisy o přechodném ubytování vojska. Stálé ubytování členů Sboru bude upraveno zvláštními předpisy. Nežli se tak stane, bude se přiměřeně používati dosavadních předpisů o četnictvu.

Zabezpečení účasti Sboru na obraně státu.

§ 12.

Ministerstvo vnitra zabezpečí v dohodě s ministerstvem národní obrany vše, čím může Sbor přispěti k odvrácení vnějšího nebezpečí pro stát. Za tím účelem je přidělen ke Sboru jeden vyšší důstojník československého vojska, určený ministerstvem národní obrany. Ve věcech výzbroje a ve

věcech příprav opatření podle § 14 má důstojník vojska právo, aby občasnou inspekci provedl potřebná zjištění. Nemá však práva nařizovacího, nýbrž pouze podává ministerstvu národní obrany zprávy o závadách, jež za své přehlídky shledal. Ministerstvo národní obrany projedná pak věc s ministerstvem vnitra.

§ 13.

Za účelem výcviku v polní službě bezpečnostní a součinnosti s vojenskými velitelstvími budou členové Sboru do onoho roku svého věku, do kterého by jinak podle ustanovení branného zákona byli povinni k vojenským cvičením, povoláváni ministerstvem národní obrany v dohodě s ministerstvem vnitra v určitých lhůtách k vojenským cvičením, pokud to bezpečnostní služba připouští, a budou po dobu cvičení podléhati vojenským zákonům a předpisům.

§ 14.

Za stavu branné pohotovosti státu přechází část členů Sboru, určená k bezpečnostní polní službě dohodou mezi ministerstvem vnitra a ministerstvem národní obrany, pod přímé velení vojska.

Podřízenost Sboru.

§ 15.

Správní úřad národní bezpečnosti první stolice je představeným úřadem pro útvary Sboru, určené pro vykonávání služby výhradně v jeho obvodu; jemu přísluší řízení služby těchto útvarů a dohled na její vykonávání. Pokud jde o útvary Sboru, určené pro vykonávání služby ve více takových obvodech, je jejich představeným úřadem příslušný vyšší úřad národní bezpečnosti. U útvarů se zvláštním určením (§ 10, odst. 1) a u bezpečnostního letectva stanoví vláda, který vyšší úřad národní bezpečnosti je jejich představeným úřadem.

§ 16.

(1) Sbor je ve věcech vykonávání své služby a služebního použití podřízen svému představenému úřadu a nadřízeným správním úřadům národní bezpečnosti.

(2) Ve věcech výcviku, vyučování, kázně a kontroly služby, dále pak ve věcech správních, hospodářských a účetních je Sbor podřízen svým velitelům a v poslední instanci ministerstvu vnitra.

(3) Je-li obava, že by veřejný pořádek mohl být porušen, mohou správní úřady národní bezpečnosti soustřediti členy Sboru svého obvodu na ohrožené místo a upravit jejich službu tak, jak toho okolnosti vyžadují.

(4) Použití útvarů se zvláštním určením k plnění jiných úkolů, než pro které byly zřízeny, je přípustné jen se souhlasem vlády.

§ 17.

(1) Soudy a úřady veřejné žaloby jsou, pokud jde o výkon trestní pravomoci soudů, oprávněny požadovati přímo služeb Sboru. V jiných oborech působnosti se soudy mohou dožadovati činnosti Sboru jen prostřednictvím správních úřadů národní bezpečnosti; tímž způsobem dožadují se činnosti Sboru ostatní civilní a vojenské úřady státní, jakož i orgány samosprávné. Toliko kdyby bylo nebezpečí v prodlení, jsou členové Sboru povinni poskytnouti pomoc na přímé dožádání těchto úřadů a orgánů a o provedeném úkonu podají bez odkladu zprávu příslušnému správnímu úřadu národní bezpečnosti.

(2) Správní úřady národní bezpečnosti určují, pokud má Sbor spolupůsobiti při úkolech národní bezpečnosti, spadajících do působnosti místních národních výborů. Pečují však o to, aby tím netrpěla bezpečnostní služba Sboru.

§ 18.

(1) Členové Sboru jsou povinni vykonati bezpodmínečně a bez průtahů příkazy, jež jim byly dány. Jen tehdy, kdyby se příkaz zjevně přičil povinností, jež na sebe členové Sboru vzali přísahou, nebo kdyby příkazem bylo nařízeno vykonání činu, jenž je zapověděn trestním zákonem, po případě kdyby se příkaz přičil ustanovení § 16, odst. 4, mají členové Sboru, uvážíce všechny okolnosti, upustiti od výkonu příkazu, musí však tento případ ihned ohlásiti svému velitelství.

(2) Za obsah příkazu je odpověden úřad, který ho dal; členové Sboru jsou odpovědni jen za přesné provádění služby podle platných zákonů a nařízení.

(3) Členové Sboru mají právo žádati písemný příkaz i tehdy, když to zákonem není předepsáno.

Právní postavení členů Sboru při vykonávání služby.

§ 19.

(1) Člen Sboru konající službu má zákonem stanovená práva strážce civilní, a koná-li službu v uniformě, i práva strážce vojenské, ale smí užit zbraně, šetře opatrnosti podle okolností případu potřebné, jen v těchto případech:

1. v případě nutné obrany, aby odvrátil násilný útok, jenž na něho byl učiněn, nebo který mu bezprostředně hrozí, nebo jímž se ohrožuje život jiné osoby;
2. jestliže se nebezpečný zločinec, proti kterému člen Sboru zakročuje, na jeho vyzvání nevzdá nebo se zdráhá opustiti svůj úkryt;
3. nelze-li jinak překonati odpor směřující k zmaření jeho služebního výkonu;
4. aby zamezil útěk nebezpečného zločince, jehož nemůže jiným způsobem zadržeti;
5. aby odvrátil nebezpečný útok, který ohrožuje střežený objekt, po marné výzvě, aby bylo upuštěno od útoku;
6. v celním pohraničním pásmu za stavu zvýšeného ohrožení republiky nebo zvýšeného ohrožení života, majetku nebo svobody státních občanů, vyhlášeného ve Sbírce zákonů a nařízení ministrem vnitra, jestliže osoba, která po opětovné výzvě se nezastaví, nýbrž se dá na útěk, nemůže být jinak zadržena;
7. při výkonu služby letecké, aby přinutil k přistání letadlo, které neuposlechne nebo zřejmě nehodlá uposlechnout výzvy k přistání, dané podle platných předpisů;
8. při výkonu bezpečnostní služby na hraničních vodách, aby přinutil k přistání plavidlo, které neuposlechne nebo zřejmě nehodlá uposlechnout výzvy k přistání, dané podle platných předpisů.

(2) Zakročují-li členové Sboru semknutě pod jednotným vedením a velením při shluknutích a sroceních, platí o užití zbraní příslušné předpisy pro vojsko.

(3) Kdykoli člen Sboru ve své službě proti někomu zakročuje, má užit, připouštějí-li to okolnosti, slov „Jménem zákona“; v takovém případě je každý, i osoba vojenská, povinen uposlechnout jeho vyzvání, může si však potom na jeho jednání stěžovat. Nedotčeny zůstávají předpisy o způsobu, jímž člen Sboru dává pokyny a výzvy při vykonávání zvláštních služeb (na př. při řízení dopravy nebo při službě letecké).

§ 20.

Člen Sboru má právo při vykonávání svých služebních povinností žádat součinnost každého orgánu veřejné služby, zvláště úřadů civilních, jiných sborů strážných a jejich členů, místních národních výborů a velitelství i úřadů vojenských.

Doplňování Sboru a propouštění členů.**§ 21.**

(1) Mužstvo Sboru se doplňuje přijímáním dobrovolně se hlásících uchazečů. Uchazeč se přijímá nejprve jako člen Sboru na zkoušku.

(2) Za člena Sboru na zkoušku může být přijat jen ten, kdo

- a) je alespoň pět let československým státním občanem české, slovenské nebo jiné slovanské národnosti a je státně a národně spolehlivý a mravně bezúhonný,
- b) je svéprávný a duševně způsobilý,
- c) překročil 21 a nedosáhl ještě 30 let věku,
- d) je svobodný nebo bezdětný vdovec,
- e) je tělesně způsobilý a má přiměřenou výšku,
- f) prokáže se vzděláním, jakého se nabývá na měšťanské škole,
- g) má vojenský výcvik, konav službu vojenskou se zbraní nejméně po tu dobu, kterou stanoví branný zákon pro normální presenční službu.

(3) Ministerstvo vnitra - na Slovensku pověřenectvo vnitra - může prominouti podmínky uvedené v odstavci 2, písm. c), d) a f).

(4) Do Sboru mohou býti přijímány i ženy. Není však podmínkou přijetí, aby se žadatelka předem podrobila vojenskému výcviku. Ostatní předpisy o členech Sboru platí obdobně i pro ženy.

(5) Na dobu dočasné potřeby, zejména v případě mobilisace, může ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvem národní obrany se souhlasem vlády doplnit Sbor osobami vojenskými bez ohledu na to, zda hořejším požadavkům plně vyhovují.

(6) Podmínka pěti let, uvedená v odstavci 2, písm. a), nevztahuje se na účastníky národního boje za osvobození. Ustanovení zákona ze dne 8. dubna 1927, č. 54 Sb., o umisťování děle sloužících poddůstojníků, ve znění zákona ze dne 18. května 1938, č. 118 Sb., zůstávají nedotčena.

§ 22.

Důstojnictvo Sboru se doplňuje:

1. jmenováním z řad gázistů Sboru mimo služební třídy;
2. přestupem důstojníků vojska z povolání v hodnosti nejvýše kapitána, pokud pro uvolněná místa nebude dostatek způsobilých uchazečů z řad gázistů Sboru; toto omezení neplatí pro jmenování hlavního velitele a jeho zástupce (§ 8, odst. 2);
3. přijímáním uchazečů s hodností důstojníka v záloze, vyhovujících všeobecným podmínkám (§ 21, odst. 2) a splňujících zvláštní podmínky pro ustanovení v příslušné služební kategorii; omezení podle č. 2 platí obdobně.

§ 23.

(1) Každý člen Sboru musí sloužit dva roky na zkoušku a má během této doby vykonat odbornou zkoušku před komisí, složenou z důstojníků Sboru a úředníků správní služby národní bezpečnosti. Odborným zkouškám může být přítomen zástupce správního úřadu národní bezpečnosti a jednotné odborové organizace. Vykoná-li zkoušku později, prodlužuje se zkušební doba o dobu, o níž byla zkouška později vykonána.

(2) Každý člen Sboru se musí při vstupu zavázat k čtyřleté povinné službě. Zkušební doba (odstavec 1) se mu do ní započítává.

(3) Členové Sboru vykonají při svém vstupu služební přísahu, kterou se zavazují, že budou věrně sloužit Československé republice a její vládě podle zákonů a podle nařízení svých představených. Text přísahy stanoví vláda nařízením.

§ 24.

Člen Sboru se ze Sboru propustí:

1. ukáže-li se během služby na zkoušku, že není k službě způsobilý;
2. stane-li se tělesně k službě nezpůsobilým, aniž nabyl nároku na výslužné;
3. uznal-li soud, odsoudiv ho pro zločin nebo přečin, na ztrátu hodnosti;
4. bylo-li na jeho propuštění uznáno v řízení kárném;
5. žádá-li za propuštění; před uplynutím čtyřleté povinné služby lze žádosti vyhovět jen se souhlasem ministerstva vnitra (na Slovensku pověřenectva vnitra), které jej udělí, jsou-li pro to závažné důvody.

Služební postavení členů Sboru.**§ 25.**

Člen Sboru, který je služebně přidělen správnímu úřadu národní bezpečnosti, nepřestává proto být příslušníkem Sboru.

§ 26.

Členové Sboru mohou být přemísťováni jen z důležitých služebních důvodů nebo na vlastní odůvodněnou žádost, a to vždy po slyšení zemského národního výboru - na Slovensku po vyjádření pověřence vnitra - a zaměstnanecké rady. Toto ustanovení neplatí, přešli-li členové Sboru pod přímé velení vojska.

§ 27.

Členové Sboru smějí uzavřít sňatek, obdrželi-li k tomu povolení příslušného velitelství.

§ 28.

(1) Ministr vnitra, na Slovensku pověřenec vnitra podle jeho směrnic, stanoví, který orgán je služebním a který osobním úřadem pro členy Sboru.

(2) Člen Sboru může být povýšen, jmenován, z úřední moci přeložen do výslužby nebo propuštěn (s výjimkou řízení trestního nebo kárného) jen po předchozím vyjádření příslušného zemského národního výboru - na Slovensku pověřence vnitra - a po slyšení zaměstnanecké rady. Toto ustanovení neplatí, přešli-li členové Sboru pod přímé velení vojska.

§ 29.

Ostatní služební poměry, jakož i služební a odpočivné (zaopatřovací) platy členů Sboru, po případě pozůstalých po nich, upraví zvláštní předpisy. Do jejich vydání platí přiměřeně v zemích České a Moravskoslezské dosavadní předpisy o četnictvu, na Slovensku předpisy o členech sboru „Národní bezpečnost“. Vládním nařízením mohou býti stanoveny podrobnosti. Také služební poměry, jakož i služební a odpočivné (zaopatřovací) platy zaměstnanců státní služby národní bezpečnosti (§ 4, odst. 3) budou upraveny zvláštními předpisy.

ODDÍL 4.**Jiné výkonné bezpečnostní orgány.****§ 30.**

Úřady a orgány, oprávněné vykonávat působnost v oboru národní bezpečnosti (§ 2, odst. 3), mohou zřizovat výkonné bezpečnostní sbory jen podle zákonných předpisů.

§ 31.

(1) Místní národní výbory nemohou napříště zřizovat a udržovat bezpečnostní sbory (stráže bezpečnosti) pro své všeobecné úkoly národní bezpečnosti. Právo místních národních výborů zřizovat a udržovat jednotlivé bezpečnostní orgány nebo bezpečnostní orgány (sbory) pro zvláštní úkoly, jako tržní dozorce, polní a lesní hlídače a pod., není tím dotčeno.

(2) Místní národní výbory v obcích, v nichž se příslušníci dosavadní obecní výkonné policie včleňují podle tohoto zákona do Sboru [§ 6, odst. 1, č. 2, písm. a)], jsou povinny odevzdat státu do vlastnictví bezplatně jejich výzbroj a výstroj, a za přiměřenou náhradu věcná zařízení, dále dát za přiměřené nájemné do užívání budovy a místnosti, jež v den počátku účinnosti tohoto zákona byly převážně určeny pro úřední potřeby příslušných orgánů při jejich službě v oboru národní bezpečnosti.

(3) Ministr vnitra může k provedení těchto ustanovení vydati závazné směrnice pro místní národní výbory, a to, pokud jde o Slovensko, po vyjádření pověřence vnitra.

ODDÍL 5.**Zvláštní úkoly národní bezpečnosti.****§ 32.****Kriminální služba.**

(1) Kriminální službou se rozumí boj proti zločinnosti, zejména též šetření o trestných činech soudních (úkoly přípravného řízení podle trestních řádů), kromě trestných činů z oboru služby státněbezpečnostní (§ 33).

(2) Ministerstvo vnitra vykonává své úkoly kriminální služby kriminální ústřednou, jež je při něm zřízena jako výkonná složka. Kriminální ústředna obstarává pro celé území Československé republiky tyto úkoly:

- a) stanoví zásady pro výkon kriminální služby,
- b) vede ústřední evidence,
- c) řídí identifikační a kriminálnětechnickou službu,
- d) obstarává mezinárodní styk.

(3) Kriminální ústředna může převzít k vlastnímu zpracování jednotlivé případy z výkonné služby kriminální.

(4) Pro obvody působnosti zemských národních výborů, na Slovensku pověřenectva vnitra, budou zřízeny v rámci zemských velitelství (§ 8, odst. 3) zemské kriminální úřadovny. Další organizace kriminální složky bude provedena v rámci organizace Sboru (§ 10).

(5) Pro výkonnou službu při provádění důležitějších kriminálních úkolů používají správní úřady národní bezpečnosti především kriminální složky Sboru, v případě potřeby však i jiných složek.

§ 33.

Služba státní bezpečnosti.

(1) Službou státní bezpečnosti se rozumí zajištění Československé republiky před útoky na její svrchovanost, samostatnost, celistvost a demokraticko-republikánskou státní formu, bezpečnost a obranu, dále zajištění osobní bezpečnosti ústavních činitelů a obrana proti hospodářskému vyzvědačství. Náleží sem zejména též šetření o trestných činech soudních z tohoto oboru (úkony přípravného řízení podle trestních řádů).

(2) Ministerstvo vnitra vykonává uvedené úkoly ústřednou státní bezpečnosti, jež je při něm zřízena jako výkonná složka.

(3) Ústředna státní bezpečnosti může převzít k vlastnímu zpracování jednotlivé případy z oboru státní bezpečnosti.

(4) Pro obvody působnosti zemských národních výborů, na Slovensku pověřenectva vnitra, budou zřízeny v rámci zemských velitelství (§ 8, odst.3) zemské úřadovny státní bezpečnosti. Další organizace složky státněbezpečnostní bude provedena v rámci organizace Sboru (§ 10).

(5) Pro výkonnou službu při provádění důležitějších státněbezpečnostních úkolů používají správní úřady národní bezpečnosti především státněbezpečnostní složky Sboru, v případě potřeby však i jiných složek.

§ 34.

Služba zpravodajská.

Organisaci a výkon služby zpravodajské upraví vláda usnesením.

ODDÍL 6.

Přechodná a závěrečná ustanovení.

§ 35.

(1) Státní policejní úřady se zrušují. Jejich působnost přechází podle všeobecných předpisů na správní úřady národní bezpečnosti první stolice a na místní národní výbory.

(2) Aby byl zajištěn přechod do nových právních poměrů, může ministr vnitra naříditi na přechodnou dobu, aby určitý správní úřad národní bezpečnosti první stolice vykonával zcela nebo zčásti též ony úkoly národní bezpečnosti, jež by jinak podle všeobecných předpisů (odstavec 1) přešly na místní národní výbory.

(3) Zrušují se úřady a orgány služby pořádkové, kriminální a státněbezpečnostní, zřízené do účinnosti tohoto zákona, pokud neodpovídají jeho ustanovením. Dosavadní organizace služby zpravodajské zůstává v platnosti do usnesení vlády podle § 34, nejpozději do konce roku 1947.

§ 36.

(1) Osoby, které se stávají členy Sboru podle § 6, odst. 1 a 2 a nebyly předtím odvedeny, pokládají se za odvedené dnem, kdy byly do bezpečnostního sboru přijaty. Účastníkům národního boje za osvobození se tato služba počítá do presenční služby nebo vojenského výcviku; ostatním členům Sboru se takto započítává pouze služba, obdobná službě vojenské. Ministr národní obrany v dohodě s ministrem vnitra a se souhlasem vlády stanoví podrobnosti k provedení tohoto ustanovení, jakož i způsob, jak bude doplněn vojenský výcvik těchto osob.

(2) Osoby, které se stávají členy Sboru podle § 6, odst. 1 a 2, jsou povinny vykonat odbornou zkoušku podle § 23, odst. 1, jestliže se dosud s úspěchem nepodrobily obdobně zkoušce podle dosavadních předpisů. Nedotčeny zůstávají předpisy zákona ze dne 18. července 1946, č. 164 Sb., o péči o vojenské a válečné poškozené a oběti války a fašistické persekuce, a zákona ze dne 19. prosince 1946, č. 255 Sb., o příslušnících československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození.

§ 37.

(1) Zrušují se předpisy, které odporují tomuto zákonu, zejména:

1. tyto všeobecné organizační předpisy:

- a) zákon ze dne 14. dubna 1920, č. 299 Sb., o četnictvu, ve znění zákona ze dne 31. ledna 1928, č. 28 Sb.;
- b) ustanovení čl. I a III a § 18, odst. 2 vládního nařízení ze dne 6. března 1936, č. 51 Sb., o organizaci policejní správy a služby a o některých jiných opatřeních v oboru vnitřní správy, jakož i čl. II a § 18, odst. 1 téhož vládního nařízení, pokud obsahují zvláštní ustanovení o státní policejní správě;

2. tyto předpisy platící na Slovensku:

- a) vládní nařízení ze dne 19. prosince 1930, č. 195 Sb., o zřízeneckých čekatelích u sborů stráže bezpečnosti;
- b) zákon ze dne 8. července 1942, č. 149 Sl. z., o obnovení účinnosti §§ 2 a 11 vl. nař. č. 51/1936 Sb. z. a n.;
- c) zákon ze dne 11. května 1944, č. 48 Sl. z., kterým se mění některá ustanovení zákona o četnictvu;
- d) nařízení předsednictva Slovenské národní rady ze dne 23. února 1945, č. 6 Sb. n. SNR, o rozpuštění četnických a policejních organizací a formací;
- e) nařízení předsednictva Slovenské národní rady ze dne 23. února 1945, č. 7 Sb. n. SNR, o organizaci bezpečnostní služby;
- f) nařízení předsednictva Slovenské národní rady ze dne 9. dubna 1945, č. 28 Sb. n. SNR, o organizačním předpise pro Národní bezpečnost.

(2) Zrušuje se použitelnost:

- a) vládního nařízení ze dne 9. července 1942, č. 250 Sb., o obecní výkonné policii, ve znění vládního nařízení ze dne 30. prosince 1942, č. 34 Sb. z roku 1943;
- b) vládního nařízení ze dne 28. března 1944, č. 77 Sb., o protektorátní policii;
- c) vládního nařízení ze dne 12. dubna 1944, č. 88 Sb., o úpravě některých služebních a platových poměrů příslušníků protektorátní policie;

d) vládního nařízení ze dne 6. listopadu 1944, č. 256 Sb., o organizačních změnách v oboru vládní policie.

(3) Nedotčeny zůstávají zejména:

- a) předpisy o organizaci a úkolech finanční stráže;
- b) zákon ze dne 11. února 1936, č. 33 Sb., o civilních hlídačích vojenské správy;
- c) předpisy o ozbrojených strážních oddílech železničních [§ 139 zákona ze dne 20. května 1937, č. 86 Sb., o drahách (železničního zákona)];
- d) předpisy plavebněpolicijní, zejména zákon ze dne 15. dubna 1920, č. 315 Sb., o zřízení Československého úřadu plavebního, a vládní nařízení ze dne 8. května 1940, č. 198 Sb., o vydávání plavebněpolicijních řádů a jiných předpisů pro vnitrozemní plavbu.

§ 38.

(1) Rozhodnutí a opatření, která byla učiněna před účinností tohoto zákona, platí za učiněná podle něho, odpovídají-li jeho ustanovením.

(2) Trestní řízení, která v den počátku účinnosti tohoto zákona jsou zahájena u občanských soudů proti osobám, jež podle tohoto zákona podléhají vojenské trestní pravomoci a která nejsou ještě v první stolici vyřízena, přecházejí na vojenské soudy.

§ 39.

Tento zákon provede ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

Nosek v. r.

